

Projekt SmartSheep: Věda pomůže lépe chránit stáda před útoky vlků

28.7.2026 - | Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta tropického zemědělství ČZU v Praze se stala partnerem nového výzkumného projektu SmartSheep, který získal podporu v rámci programu NAZV - ZEMĚ II. Zaměřuje se na vědecké hodnocení účinnosti opatření určených k ochraně hospodářských zvířat před útoky velkých šelem, především vlka obecného.

Návrat velkých šelem do české krajiny přináší nové výzvy pro chovatele hospodářských zvířat i ochranu přírody. Projekt SmartSheep proto propojuje odborníky z několika institucí s cílem získat spolehlivá data o tom, která preventivní opatření skutečně fungují a za jakých podmínek jsou nejúčinnější.

Výzkum kombinuje terénní experimenty, monitoring pomocí fotopastí, telemetrická data, dotazníková šetření mezi chovateli i moderní genetické analýzy. Díky tomuto komplexnímu přístupu bude možné objektivně vyhodnotit účinnost jednotlivých metod ochrany stád.

Za Fakultu tropického zemědělství bude projekt zastřešovat výzkumný tým MEGERA (Molecular Ecology, Genetics and Evolutionary Research of Animals), vedený Barborou Černou Bolfíkovou. Tým bude zodpovědný za genetickou část výzkumu, která využívá analýzu neinvazivně odebraných biologických vzorků.

Genetické analýzy umožní jednoznačně určit původce útoku, ověřit druhový status zvířete a vytvořit genetické profily jednotlivých jedinců. Výzkumníci tak budou schopni zjistit, zda se na opakovaných útocích podílejí stejní vlci, případně přiřadit konkrétní jedince k jednotlivým smečkám. Tyto informace představují důležitý podklad pro objektivní hodnocení konfliktů mezi člověkem a velkými šelmami i pro návrh účinných preventivních opatření.

Hlavní terénní část projektu bude probíhat v lokalitách s častým výskytem škod na hospodářských zvířatech. V rámci kontrolovaných experimentů budou porovnávány různé způsoby ochrany stád, například elektrické ohradníky nebo tzv. fladry – lanka s pohyblivými pruhy látky, které působí jako vizuální odrazující prvek proti vlkům. Projekt je navržen podle principů kontrolovaného, randomizovaného a opakovaného testování, což umožní získat vědecky podložené výsledky o účinnosti jednotlivých metod.

Výsledky projektu SmartSheep přispějí k lepšímu porozumění tomu, jak efektivně předcházet škodám způsobeným velkými šelmami a jak vhodně kombinovat různá ochranná opatření. Získané poznatky budou cenným podkladem nejen pro chovatele hospodářských zvířat, ale také pro státní správu a organizace zabývající se ochranou přírody. Projekt tak podpoří hledání vyvážených řešení, která umožní dlouhodobé soužití člověka, hospodářských zvířat a volně žijících velkých šelem.

<https://www.czu.cz/cs/r-7229-aktuality-czu/projekt-smartsheep-veda-pomuze-lepe-chranit-stada-pred-utoky.html>